

Hoofdlijnenverslag van de internetconsultatie

Inspraak op milieueffectrapport levensduurverlenging Doel 1 en Doel 2 in België

(Internetconsultatie van 14 april tot en met 15 juni 2021)

De Belgische federale overheid bereidt de levensduurverlenging van 2015 tot en met 2025 voor van de reactoren Doel-1 en Doel-2 van de kerncentrale in Doel. Hiervoor heeft ze grensoverschrijdende inspraak opengesteld op het milieueffectrapport (MER). Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft via deze internetconsultatie de inspraakmogelijkheid in België ondersteund.

Het MER bestaat uit twee rapporten en omschrijft de milieueffecten van deze levensduurverlenging.

DOEL VAN DE BELGISCHE INSPRAAKMOGELIJKHEID

De Belgische Federale Regering voldoet met deze procedure aan een arrest van het Belgische Grondwettelijk Hof van 5 maart 2020 over het volgende.

Bij het voorbereiden van de wet van 28 juni 2015 "tot wijziging van de wet van 31 januari 2003 houdende de geleidelijke uitstap uit kernenergie voor industriële elektriciteitsproductie met het oog op het verzekeren van de bevoorradingszekerheid op het gebied van energie", voor de levensduurverlenging voor Doel-1 en Doel-2 tot 2025, is geen MER opgesteld. Het Belgische Grondwettelijk Hof heeft bij arrest van 5 maart 2020 bepaald dat de levensduurverlenging valt onder het Verdrag van Espoo, omdat de verlenging gepaard ging met omvangrijke moderniseringswerkzaamheden, incl. fysieke ingrepen. De Belgische Federale Overheid werd verplicht voor deze wet alsnog een MER op te stellen, en deze open te stellen voor inspraak. Deze stappen moeten voor 31 december 2022 zijn afgerond.

Het MER bestaat uit de Milieueffectbeoordeling van SCK CEN en het Milieueffectrapport van Arcadis en NRG en omschrijft de milieueffecten van deze levensduurverlenging.

DOEL VAN DE NEDERLANDSE INTERNETCONSULTATIE

Op 11 juni 2020 heeft de Staatssecretaris van IenW in een brief aan de Tweede Kamer aangekondigd dat Nederland bij deze grensoverschrijdende inspraakmogelijkheid betrokken zal zijn. Dat wordt met deze internetconsultatie vormgegeven.

De reacties

Er kon op twee manieren worden gereageerd op het MER:

- Rechtstreeks naar de Belgische inspraakmogelijkheid; of

- Via de Nederlandse website www.internetconsultatie.nl . De ingediende reacties zullen door Nederland worden gebundeld en aan de Belgische Federale Overheid worden aangeboden.

Er zijn op de Nederlandse internetconsultatie in totaal 23 reacties ingediend, hiervan zijn er 13 openbaar. Indieners zijn:

- Particulieren (87% van de reacties);
- Maatschappelijke organisaties (Stichting Genetica, milieuvereniging BENEGORA); (8% van de reacties);
- Overige indieners (5% van de reacties).

1. Algemeen beeld van de reacties

Het overgrote deel van de reacties van de indieners is niet zozeer gericht op de specifieke inhoud van het MER, als wel op de vraag of kernenergie wel of niet (nog) wenselijk is.

- Van de indieners geeft ca 65 % aan tegen levensduurverlenging te zijn, met als voornaamste argument de ouderdom en veiligheid van de kerncentrales;
- Van de indieners geeft ca 22 % aan voor levensduurverlenging te zijn, met als voornaamste argumenten de verlaging van de CO2 uitstoot en de klimaatproblematiek;
- Enkele indieners (ca 13 %) geven aan onder voorwaarden voorstander te zijn van levensduurverlenging.

2. Hoofdpijnen van de inhoudelijke reacties

Hieronder volgen de meest toonaangevende reacties in hoofdpijnen. De reacties geven uitsluitend de mening van de indieners weer.

"Nee" tegen levensduurverlenging

- Kernenergie is niet meer van deze tijd, er zijn genoeg alternatieve en minder gevaarlijke energiebronnen.
- Deze kerncentrale voldoet niet aan de laatste veiligheidsmaatregelen. Er is hier sprake van een verouderde centrale hetgeen extra risico's met zich meebrengt.
- Noodzakelijke aanpassingen zijn technisch onmogelijk en/ of onbetaalbaar.
- In 2018 is materiaalmoetheid geconstateerd, dit zegt iets over de stand van zaken van het onderhoud.
- Beide reactoren zijn dermate onbetrouwbaar geworden dat ze geen zinvolle bijdrage kunnen leveren aan de bevoorradingszekerheid.
- De door de onafhankelijk toezichthouder (FANC) vereiste verbeteringen zijn te laat en/ of slechts ten dele uitgevoerd.
- Er is geen oplossing voor veilige opslag van kernafval.
- De beveiliging van zowel de kerncentrales tegen o.a. diefstal en/of terrorisme is niet voldoende gewaarborgd.
- Bij kernrampen zijn de gevolgen niet te overzien, met name in dichtbevolkte gebieden.

- In het MER ontbreekt serieuze aandacht voor mogelijke ernstige ongevallen in de directe omgeving net over de landsgrenzen van deze kerncentrale.
- Economische belangen mogen niet boven veiligheid voor mens en omgeving worden gesteld.

"ja" voor levensduurverlenging

- De kerncentrales langer openhouden is nodig voor een transitie naar een CO2 neutraal land.
- Kernenergie houdt het elektriciteitsnetwerk stabiel houden.
- Kernreactoren produceren op veilige wijze grote hoeveelheden elektriciteit zonder bijkomende CO2-uitstoot of uitstoot van andere schadelijke uitlaatgassen tegen lage kosten en zonder horizonvervuiling.
- De klimaatproblematiek zal statistisch gezien meer doden opleveren door luchtverontreiniging dan door stralingsziekte gezien de minieme kans op doden door een meltdown.

"Ja" voor levensduurverlenging onder voorwaarden

- Als de levensduurverlenging duurt tot uiterlijk in 2025 dan is dat niet bezwaarlijk omdat een besluit in deze kwestie toch nauwelijks voor 2025 genomen zal kunnen worden. Bij een nieuw verlengingsbesluit voor de periode ná 2025 dient er wel inspraak plaats te vinden.
- Drinkwaterbedrijven geven aan voor aanpak bij de bron en het voorzorgsbeginsel te zijn, nl dat bedrijven en overheden er alles aan moeten doen om ervoor te zorgen dat deze (nucleaire) stoffen niet in het milieu terecht komen, waarbij uitgewerkte scenario's in het MER en uitgewerkte calamiteitenplannen hier invulling aan kunnen geven. In het definitieve MER dient daarom het volgende te worden toegevoegd:
 - Een aanvullende beschouwing ten aanzien van de grensoverschrijdende milieu effecten op de drinkwatervoorziening, waarbij de gevolgen in geval van een nucleaire ramp goed uitgewerkt zijn.
 - Een analyse van de doorwerking van de effecten op de maatschappij, met name voor de aspecten volksgezondheid en economie.